

ሕቶን መልስን (ምምሕልላና ካብ ደም ናብ ደም)

1. ብከመይ ኤች.አይ.ቪ ደም ብደም ይመሓላለፍ፤

ኤች.አይ.ቪ ኣብ ደምና ኢዩ ዝነበር። እዚ ቫይረስ እዚ ብፍላይ ነቲ ነቶም ብCD4 ዝፍለጡ ወሃዮታት ደም የጥቅዕ። እዞም ህዋሳት እዚኣቶም ኣካል እቲ ኣካላትና ብተፈላለዩ ሕማማት ከይጥቃዕን ከይንሓምምን ዝሕግዝ ስርዓተ ምክልኻል ኢዮም። እዚ ቫይረስ እዚ ነቲ ዓቕሚ ስርዓተ ምክልኻል የዳኽም። ከምኡ እውን ተሰከምቲ እዚ ሕማም ዝኹኑ ሰባት ከይሓሙ ኩነ ካልእ ሕማም ንክከላኸሉ ዝህልዎም ዓቕሚ ትሑት ይገብር። እዚ ቫይረስ ናብ ወሃዮታት ካልእ በዚ ሕማም ዘይተለኸፈ ሰብ ኣብ ዝመሓላለፈሉ ይብክሎም። ሓደ ካብ ዝመሓላለፈሉ መንገዲ ድማ ካብ ደም ናብ ደም ብምትንኻፍ ኢዩ። ብዓለም ደረጃ፣ ካብ ሓሙሽተ ክሳብ ዓስርተ ሚእታዊት ዘጋጥም መልክፍቲ ደም ብደም ብምምሕልላፍ ኢዩ።

2. እንተ ደኣ መብዛሕትኡ ብስጋዊ ርክብ ኩይኑ ዝመሓላለፍ፣ ንመን የጥቅዕ፤

በዚ ደም ምስ ደም ብምትንኻፍ ዝመሓላለፍ ኤች.አይ.ቪ ቫይረስ ብቀዳምነት ንሰለስተ ጉጅለታት ሕብረተ ሰብ የጥቅዕ። ፈለማ ንተጠቀምቲ ሓሽሽ። ዝውግእሉ መርፍእ እንዳ ተኻፊሉ ወይ ደጋጊሞም ስለ ዝጥቀምሉ ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ ምምሕልላፍ ይስርዑ። እዚ ቫይረስ፣ ኣብ ቅሉዕ ኣየር ዕምሪ ኣይሃልዎ እምበር መራፍእ ውሑስ ዝኹኑ ሃዋህው ምንግር ይፈጥርሉ ኢዮም። ብመርፍእ ብቀጥታ ናብ ደም ካልእ ሰብ ክመሓላለፍን ዝለዓለ ብከላ ከስዕብን ይኸእል። ብኣሃዛዊ ኣዘራርባ፣ ኣብ ዝላዓለን ሓደገኛን ምምሕልላፍ እዚ ቫይረስ ዝርከቡ ድማ እቶም ደም ብምውርራስን ምቅባልን ዘማሓላልፉ ጉጅለ ሕብረተ ሰብ ኢዮም። ይኹን እምበር ደም ኣብ ምጽራይ ብዝግበር ብዙሕ ጥንቃቄ እቲ ዝተሓተ ብከላ ክበሃል ይክኣል።

3. ብዛዕባ እቶም ምስ ደም በዚ ቫይረስ ተለኽፎም ዝነበሩ ሰባት ዝሰርሑ ኣሃዱ ሓከምቲኹ፤

ኣብዚ ስራሕ እዚ ዝዋስኡ ሓከምቲ ብኣጋጣሚ ብዝተበከል መርፍእ ክትንከፉ ዝህሉ ተኸእሎ ንምግጣም ዝተፈላለዩ ቅድመ ምድላዎት ተማሂዞም ኣለዉ። ሓደ ካብ እዚኣቶም፣ እዚ ኩነት ኣብ ዘጋጥመሉ ጸረ ኤይድስ ክንክን ተጠቂምካ ነቲ ተኸእሎ ምዕጋት ኢዩ። ተወሳኺ ሓበሬታ ካብ ሆስፒታላትን ክለኒካትን ክርከብ ይክኣል ኢዩ።

4. ብዛዕባ ከምዚ ዓይነት መንገዲ ምትሕልላፍ እንታይ ይግበር ኣሎ፤

ከምቲ ኣቀዲሙ ዝተጠቀሰ፣ መብዛሕትኡን ሆስፒታላትን ክለኒካትን ቅድሚ ደም ንተጠቀምቲ ምሃብን ደም ብመጻሪዩ ክሓልፍ ዝተፈላለዩ ኣገባባት ኣታኣታትዮን ይሰርሓሉ ኣለዎ። ተጠቀምቲ ሓሽሽ እውን ንክውግኡ ዝጥቀምሉ መራፍእ ከይካፈሉን ዳግም ከይጥቀምሉን ይምከሩ። ይኹን እምበር ገለ ትካላት ብውሑስ መንገዲ ምትግባሩ ይድግፉ ኢዮን። ሓዲሽ መርፍእ ኣብ ዘይርከበሉ ዝወሃብ ምኽሪ ድማ ንምውጋእ ዘገልግሉ መሳርሕታት (ሻምብቆ፣ ማንካ፣ ጡጥ ወይ ስትሪንጋ) ኣምኪንካ ምጥቃም ኢዩ። ገለ ሃገራት፣ ናይ ምክልኻል ጸዕረን ንምሕያል ሕጋጋትን ለዊጠን ኣለዎ። ንኣብነት ብዘይ ሕክምናዊ ምኽሪ እስትሪንጋ ምውናን ከም ገበን ይውሰድ።